

Stretnutie VIII. Porozumieť skutočnosť – to nestačí

VIDIEŤ

- Ako reagujeme, keď počujeme pekné, ale prázdne slová nemajúce oporu v realite?
- Aké ťažkosti sa objavujú, keď chceme naše myšlienky, ktoré žijeme previesť do životnej praxe?

POSÚDIŤ

EG 221. Budovanie tejto stavby národa žijúceho v pokoji, spravodlivosti a bratstve je založené na štyroch princípoch súvisiacich s dvojpólovým napätím, ktoré je vlastné každej sociálnej skutočnosti. Tieto princípy vyplývajú z veľkých postulátov sociálnej náuky Cirkvi, ktoré predstavujú „prvý a základný parameter vzťahu na vysvetlenie a hodnotenie sociálnych fenoménov“. Vo svetle týchto postulátov chcem teda predložiť **štyri princípy**, konkrétne usmerňujúce vývoj sociálneho spoločenstva a budovanie ľudu, v ktorom sa rozdiely harmonizujú v rámci jedného spoločného plánu. Robím to v presvedčení, že ich aplikácia môže byť autentickou cestou na dosiahnutie pokoja v každom národe a na celom svete.

EG 231. Existuje tiež dvojpólové napätie medzi myšlienkou a skutočnosťou. Skutočnosť jednoducho je, myšlienka sa tvorí. Musí medzi nimi vzniknúť neustály dialóg, aby sa myšlienka neoddelila od skutočnosti. **Je nebezpečné žiť len v kráľovstve slova, obrazu** či sofizmu. Z toho potom vyplýva, že treba stanoviť aj tretí princíp: skutočnosť je viac než myšlienka. Znamená to vyhýbať sa rozličným formám zatieňovania skutočnosti, ako sú: anjelské formy purizmu, diktatúry relativizmu, deklaračné nominalizmy, a to viac formálne než reálne plány, protihistorické fundamentalizmy, etické systémy postavené bez dobra, intelektualizmy bez múdrosti.

EG 232. Myšlienky – koncepčné spracovania – slúžia na poňatie, pochopenie a riadenie skutočnosti. **Myšlienka odtrhnutá od reality ústi do idealizmov** a neúčinných nominalizmov, ktoré nanajvýš klasifikujú alebo definujú, ale **nedokážu nikoho**

motivovať, aby sa angažoval. Angažovať sa pozýva realita osvietená uvažovaním. Treba **prejsť od formálneho nominalizmu k harmonickej objektívnosti**. Inak dochádza k manipulácii pravdy, ako keď sa gymnastika nahrádza kozmetikou. Existujú politici – a aj náboženský predstavitelia –, ktorí sa pýtajú, prečo ich ľudia nechápu a nenasledujú napriek tomu, že ich návrhy sú logické a jasné. Pravdepodobne preto, lebo sa **usadili v kráľovstve čistých myšlienok a zredukovali politiku alebo vieru na rétoriku**. Zasa iní zabudli na **jednoduchosť a zvonka importovali taký typ racionálnosti, ktorý je ľuďom cudzí**.

EG 233. **Skutočnosť je viac než myšlienka**. Toto kritérium sa viaže na vtelenie Slova a na jeho uskutočnenie v praxi: „Božieho Ducha poznáte podľa tohto: Každý duch, ktorý vyznáva, že Ježiš Kristus prišiel v tele, je z Boha“ (1 Jn 4, 2). **Kritérium skutočnosti, Slova, ktoré sa už vtelilo a stále sa snaží vtelovať, je pre evanjelizáciu podstatné**. Vedie nás na jednej strane k tomu, aby sme zhodnotili cirkevné dejiny ako dejiny spásy; aby sme pamätali na svätých, ktorí dokázali inkulturovať evanjelium do života našich národov; a aby sme prijali bohatú, dvetisícročnú tradíciu Cirkvi bez pokusov vytvárať myslenie oddelené od tohto pokladu, akoby sme chceli vynájsť evanjelium. Na druhej strane nás toto kritérium vedie, **aby sme Slovo uvádzali do praxe**, aby sme **uskutočňovali diela spravodlivosti a lásky**, v ktorých sa toto Slovo stáva plodným. **Neuvádzať Slovo do praxe**, neprivádzať ho ku skutočnosti **znamená stavať na piesku; zostať len pri myšlienke** a upadnúť do intimizmov a gnosticizmov, ktoré neprinášajú ovocie, len **zneplodňujú dynamizmus Slova**.

KONAŤ

Aké konkrétne dielo milosrdenstva môžem vykonať v ktorom sa vyjadruje myšlienka starostlivosti o núdznych a závislých?